

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 10 grudnia 2020 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 265)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja wprowadza zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 2) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 3) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej;
- 4) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 5) ustawie z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej;
- 6) ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

W odniesieniu do ustawy – Karta Nauczyciela wprowadzone zmiany w szczególności dotyczą odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że „zmiany te są odpowiedzią na oczekiwania środowisk oświatowych, które podnoszą konieczność zmiany m.in. rozwiązania dotyczącego powiadamiania rzecznika dyscyplinarnego o popełnieniu czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, a także okresu, w którym może być wszczęte postępowanie dyscyplinarne”. W związku z powyższym wprowadzone zmiany polegają na wydłużeniu z 3 dni do 14 dni terminu na zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego o podejrzeniu popełnienia przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka oraz wskazanie, w jakim przypadku odstępuje się od dokonania takiego zawiadomienia.

Określony został także maksymalny termin na złożenie przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (wniosek taki będzie można złożyć nie później niż w terminie 3 miesięcy od wszczęcia postępowania wyjaśniającego). Jednocześnie wprowadzono instytucję zawieszenia biegu tego terminu, w sytuacji gdy nauczyciel, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, z powodu nieobecności w pracy nie będzie miał możliwości złożenia wyjaśnień.

Postępowanie dyscyplinarne nie będzie mogło być wszczęte po upływie 5 miesięcy od dnia powzięcia przez organ, przy którym działa komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, wiadomości o popełnieniu czynu (z wyłączeniem czynów stanowiących przestępstwo).

Skrócony został z 3 lat do 2 lat okres od popełnienia czynu, po upływie którego nie będzie mogło być wszczęte postępowanie dyscyplinarne (z wyłączeniem czynów stanowiących przestępstwo).

Ponadto doprecyzowano, że dyrektor szkoły będzie zawieszal w pełnieniu obowiązków nauczyciela, a organ prowadzący szkołę – nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły, jeżeli wszczęte postępowanie karne lub złożony wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego dotyczy czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, chyba że we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny będzie wnosił o wymierzenie kary dyscyplinarnej (kary nagany z ostrzeżeniem), i jednocześnie ze względu na powagę i wiarygodność zarzutów niecelowe będzie odsunięcie odpowiednio nauczyciela albo nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły od wykonywania obowiązków w szkole.

Niezależnie od powyższego wprowadzona została zmiana, która umożliwia finansowanie, ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, dodatkowych form doskonalenia dla nauczycieli zajęć edukacyjnych artystycznych w szkołach i placówkach artystycznych.

Zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w szczególności rozszerzają zakres zadań Państwowej Komisji Edukacyjnej o prowadzenie, na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, badań dotyczących egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego w zakresie określonym przez tego ministra, a także ogłaszanie komunikatów w sprawie listy jawnych zadań egzaminacyjnych w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego. Dyrektor

Centralnej Komisji Egzaminacyjnej będzie mógł zlecić przeprowadzenie wyżej wymienionych badań dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Ponadto minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, będą mogli organizować i przeprowadzać konkursy dla uczniów szkół i placówek artystycznych, a także:

- 1) zlecać czynności związane z ich przeprowadzaniem, w drodze umowy, publicznym szkołom artystycznym prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego, uczelniom artystycznym, instytucjom kultury, a także fundacjom i stowarzyszeniom prowadzącym działalność kulturalną lub edukacyjną w zakresie odpowiadającym rodzajowi konkursu;
- 2) powierzać czynności związane z ich przeprowadzaniem publicznym szkołom artystycznym prowadzonym przez tego ministra.

Wprowadzone zmiany umożliwią także ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zlecenie Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie wykonywania zadań w zakresie oświaty i wychowania, w szczególności badań, analiz, ekspertyz lub raportów wynikających z krajowych lub międzynarodowych zobowiązań tego ministra.

Nowelizacja ustawy – Prawo oświatowe umożliwi szkołom i placówkom korzystanie z bezpiecznego, z punktu widzenia ochrony danych osobowych, nieodpłatnego narzędzia informatycznego, które ma na celu wspieranie działalności szkół i placówek, w tym również ustandaryzowanie prowadzenia procesu dydaktycznego. Narzędzie informatyczne oraz zamieszczone na nim cyfrowe narzędzia i materiały będą publiczne, a korzystanie z nich będzie bezpłatne dla jednostek systemu oświaty, uczniów, rodziców, nauczycieli i innych osób chcących korzystać z narzędzia informatycznego. Z narzędzia informatycznego na takich samych zasadach będą mogły korzystać zarówno publiczne, jak i niepubliczne jednostki systemu oświaty. Rozwiązania przewidziane w ustawie odnoszą się do narzędzia, które już istnieje i jest wykorzystywane przez szkoły i placówki w okresie ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty z powodu pandemii COVID-19 na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (narzędziem tym jest Zintegrowana Platforma Edukacyjna udostępniona pod adresem www.epodreczniki.pl).

Ponadto wprowadzone zmiany umożliwiają ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania podejmowanie działań inicjujących, koordynujących i wspierających

prorowadzenie działalności innowacyjnej i eksperymentalnej w systemie oświaty, a także zlecenia zadań z tego zakresu, w drodze umowy, podmiotom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–6, 7 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a także stowarzyszeniom naukowym, zawodowym i innym podmiotom prowadzącym statutową działalność oświatową.

Ponadto w celu podniesienia efektywności sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami artystycznymi zostały zmodyfikowane obowiązujące regulacje w tym zakresie.

Nowelizacja ustawy o systemie informacji oświatowej jest związana z wprowadzeniem w ustawie – Prawo oświatowe regulacji dotyczących funkcjonowania narzędzia informatycznego i polega na wprowadzeniu przepisu umożliwiającego pozyskiwanie danych dotyczących uczniów i nauczycieli z bazy danych Systemu Informacji Oświatowej do bazy danych narzędzia informatycznego. Umożliwi to odzwierciedlenie w ramach narzędzia informatycznego struktury organizacyjnej szkoły lub placówki oświatowej.

Wprowadzone zostały także zmiany w ustawie o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, które mają na celu przyznanie operatorowi Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej uprawnienia do finansowania usług dostępu do Internetu świadczonych szkołom przez operatorów telekomunikacyjnych. Operator Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej będzie mógł skorzystać z tego rozwiązania alternatywnie względem przysługującego mu uprawnienia do świadczenia szkole usługi o parametrach niższych niż podstawowe.

W celu uporządkowania przepisów dotyczących akredytacji kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych przyznawanych przez kuratorów oświaty znowelizowana została ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. W myśl przyjętej zmiany akredytacja przyznana przez kuratora oświaty przed dniem 1 września 2017 r. zachowa moc do dnia zakończenia kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej, jednak nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2021 r.

Ustawa oprócz przepisów przejściowych zawiera również przepis, który wskazuje, że z dniem jej wejścia w życie Zintegrowana Platforma Edukacyjna, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stanie się narzędziem informatycznym, o którym mowa w nowelizowanej ustawie – Prawo oświatowe.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem artykułu wprowadzającego zmiany w ustawie o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Przepisy te mają wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 21. posiedzeniu w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Marszałek Sejmu skierowała projekt do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Komisje przeprowadziły pierwsze czytanie oraz rozpatrzyły projekt na posiedzeniu w dniu 3 listopada 2020 r. i wniosły o uchwalenie projektu w kształcenie zaproponowanym w sprawozdaniu (druk nr 730).

W odniesieniu do przedłożenia rządowego w szczególności rozszerzono zakres wprowadzanych zmian:

- 1) w ustawie o systemie oświaty o regulację w zakresie organizowania i przeprowadzania konkursów dla uczniów szkół i placówek artystycznych;
- 2) w ustawie – Prawo oświatowe o regulację w zakresie udostępniania przez dyrektora szkoły lub placówki identyfikatora (login) i hasła dostępu, które umożliwiają rozpoczęcie korzystania przez ucznia i nauczyciela z narzędzia informatycznego.

Ponadto wprowadzone zostały zmiany o charakterze redakcyjnym.

Podczas drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu w dniu 18 listopada 2020 r. zostały zgłoszone 3 poprawki, które nie uzyskały poparcia.

Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 309 posłów, 4 było przeciw, a 132 wstrzymało się od głosu.

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 1 pkt 1, pkt 5 (nowelizacja ustawy – Karta Nauczyciela) – ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, będą mogły być dofinansowywane koszty konsultacji i innych form doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych przez artystów

o znaczącym dorobku artystycznym lub dydaktycznym. W przepisie tym, w odniesieniu do określenia dorobku artystycznego lub dydaktycznego, ustawodawca posługuje się nieostrym pojęciem to jest wyrażeniem „znaczącym dorobku artystycznym lub dydaktycznym”. Należy zauważyć, że w podobnej sytuacji na gruncie ustawy – Prawo oświatowe ustawodawca mówi o „uznanym dorobku artystycznym”. Jest to również pojęcie nieostre niemniej jednak występuje już w systemie prawnym i w związku z tym, a także w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, wydaje się zasadnym rozważenie wprowadzenia analogicznego terminu w ustawie – Karta Nauczyciela.

Propozycja poprawki:

– w art. 1 w pkt 1, w ust. 5 wyrazy „znaczącym dorobku” zastępuje się wyrazami „uznanym dorobku”;

2. Art. 4 pkt 3 lit. a, art. 53 ust. 1d (nowelizacja ustawy – Prawo oświatowe) – w myśl tego przepisu specjalistyczna jednostka nadzoru ogłasza w terminie do dnia 30 września w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o formach, zakresie i terminach badań jakości kształcenia artystycznego zaplanowanych na dany rok szkolny. Analiza przepisu nasuwa pytanie czy nie należy doprecyzować, iż wyżej wskazane informacje specjalistyczna jednostka nadzoru ogłasza w terminie do dnia 30 września każdego roku.

Propozycja poprawki:

– w art. 4 w pkt 3 w lit. a, w ust. 1d po wyrazach „30 września” dodaje się wyrazy „każdego roku”.

Danuta Drypa

Główny legislator